

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 8587

1. Obiekt

KAMIENICA MIESZCZAŃSKA ob. dom mieszkalny z usługami w parterze

2. Czas powstania

XIV/XV, ok. 1575 r., po
poł. XVIII, k. XIX, pocz.
XX w.

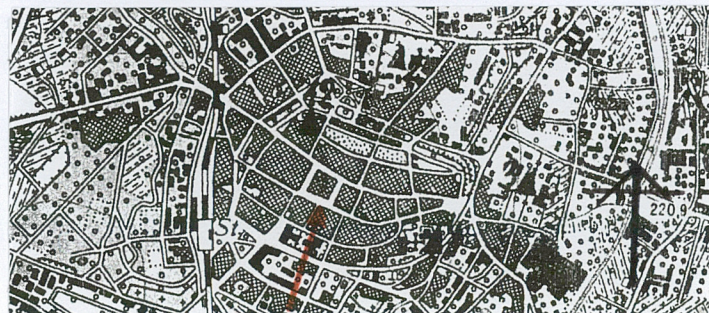
3. Miejscowość

ŚWIDNICA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Fasada

Orientacja, skala 1:25 000

Sytuacja, skala 1:1 000

4. Adres

Rynek 23a, Świdnica
nr hipoteczny [redacted] dz. nr 152/1

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie
miasto Świdnica

6. Poprzednie nazwy miejscowości

m.in. 1280 - Swidenize, 1315 - Swidnitz
1335 - Swidnicz, przed 1945- Schweidnitz

7. Przynależność administracyjna przed 1. 01. 1999 r.

województwo wałbrzyskie
miasto Świdnica

8. Właściciel i jego adres

Miejska Gmina Świdnica
w adm. ABK "Nieruchomości Świdnickie"
osoby prywatne

9. Użytkownik i jego adres

współwłaściciele, najemcy lokali

10. Rejestr zabytków

204

Nr 1282 data 13.04.1965 r.

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Fasada barokowa, bogato dekorowana (część wystroju z końca XIX w. o cechach neobarokowych). Piwnice gotyckie, nieznacznie przekształcone, zachowany gotycki portal. Renesansowe sklepienia, i portal w sieni, kanelowane półkolumny wnek okiennych w pomieszczeniu wschodnim traktu tylnego, kamienne podpory spływów lunet na ścianie zachodniej pomieszczenia zachodniego traktu tylnego. Barokowe stropy sztukatorskie I piętra, elementy dekoracyjne w sieni (detal sztukatorski, drewniana witryna). Eklektyczna klatka schodowa i modernistyczna stolarka drzwiowa do mieszkań frontowych. Kraty okien stróżówki neobarokowe.

Najstarszą częścią budynku są piwnice frontowe (XIV/XV w.), stanowiące podbudowę ówczesnej zabudowy. W końcu XV w. na fundamentach filarowo-łękowych przeбитych przez sklepienia piwnic wzniesiono głęboki dom dwutraktowy, ustawiony szczytowo. Dobudowano wówczas piwnice w paśmie wschodnim traktu tylnego, połączone pochylnią o ceglanych ścianach. Zachowane fragmenty ścian parteru świadczą o istnieniu wówczas w trakcie frontowym dwóch pasm, z szeroką sienią w paśmie zachodnim. Przestrzeń ulicy Zaułek Świętokrzyski mogła być wówczas nie zabudowana. Kamienica posiadała w okresie średniowiecza wysokość dwóch kondygnacji. W czasie ostatniego remontu elewacji odkryto ceglany mur gotycki do poziomu I piętra (wys. ok. 10m.), o układzie główkowo-wozówkowym, ze spoiną z wyrysowanym rowkiem.

c.d. historii na wkladce nr 1

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA

Kamienica usytuowana w centrum historycznego miasta, w środkowej części w południowej pierzei Rynku, na skrzyżowaniu pierzei rynkowej i ul. Zaułek Świętokrzyski, która w tej części wyprowadzona jest do rynku szeroką sienią kamienicy. W zabudowie zwartej, zajmuje szeroką parcelę, wydłużoną w kierunku północ-południe. Szczytowa. Od tyłu dostawiona prostopadle do elewacji, długa oficyna usytuowana w linii zabudowy ulicy Zaułek Świętokrzyski.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA

Kamienica murowana z kamienia granitowego na zaprawie glinianej i piaskowo-wapiennej (do poziomu I piętra) oraz z cegły pełnej, palonej, na zaprawie piaskowo-wapiennej, obustronne tynkowanej.

Sklepienia i stropy. W piwnicach kamienne koleby, półkoliste i ostrołuczne w przekroju, nad piwnicą tylną i zejściem do piwnic stropy odcinkowe. Szeroka brama przejazdowa w parterze sklepiona krzyżowo na łękach. W przechodzie strop płaski, przy wejściu na schody sklepienie kolebkowe. W poziomie I i II piętra sklepione kolebą pomieszczenie w trakcie frontowym pasma zachodniego oraz kolebą z lunetami pomieszczenie tylnego traktu pasma zachodniego. Pozostałe stropy drewniane. Stróżówka nakryta murowaną półkopułą.

Dach i więźba. Dach stromy, dwuspadowy z naczółkiem nad pasmami środkowym i wschodnim. Więźba dachowa drewniana, konstrukcji jętkowej, pokrycie dachówka ceramiczna karpiówką, podwójnie w koronkę. Nad pasmem zachodnim dach płaski, kryty papą. Świetlik konstrukcji stalowej.

Posadzki. W sieni przejazdowej – betonowa. W sieni wejściowej – posadzka betonowa. W piwnicach – ceglane i cementowe. Pozostałe – podłogi z desek, w mieszkaniach – pokryte wykładzinami na płytach pilśniowych.

Schody. Z przechodu do piwnicy – ceglane, stopnie wylane betonem. Stopnie wyrównawcze przed wyjściem z kamienicy betonowe. Schody klatki schodowej drewniane na belkach stalowych. Konstrukcja stalowa schodów sygnowana odlewaną tabliczką znamionową „Richard Marx Kwost Bauschlesserei Schweidnitz Schl” na pierwszym półpiętrze. Stopnie drewniane. Balustrada drewniana, tralki i słupki zachowane od poziomu I piętra. Do poziomu pierwszego półpiętra schody monolityczne, masywne, stopnie drewniane. Klatka schodowa dwubiegowa, biegi proste, podest pośredni w trakcie tylnym, we frontowym szeroki podest prostokątny. Pochodzi z okresu przebudowy kamienicy w ostatniej ćwierci XIX w.

Stolarka. Okna w fasadzie drewniane, skrzynkowe, czterodzielne i czteroskrzydłowe, z profilowanym ślemieniem i wypukłą listwą przymykową. Współczesne. Pomalowane w kolorze białym. **Witryna** drewniana, współczesne, pomalowane w kolorze ciemnozielonym. W elewacji tylnej okna drewniane, skrzynkowe, współczesne, pomalowane w kolorze białym, jedno wymienione na białe z PCV. **Drzwi** tylne wejściowe drewniane, klepkowe, współczesne. We wnętrzach zachowane drzwi wejściowe do mieszkań, drewniane, płycinowe, dwuskrzydłowe. Do mieszkań frontowych z nadświetlem. W partiach przeszklonych geometryczne podziały, ślemię profilowane, szeroka, kanelowana listwa przymykowa (ok. 1910-15).

RZUT. Budynek na rzucie odwróconej litery „L” ustawiony krótszym bokiem wzdłuż pierzei rynkowej. Trzypasmowy, pasmo zachodnie płytkie, połowy głębokości kamienicy. Głębiej, ponad uliczką Zaułek Świętokrzyski, pomiędzy ścianą zachodnią bryły kamienicy i kamienicą sąsiednią, rozpięte cztery łęki. Pasma środkowe i wschodnie trzytraktowe, głębokie, równej długości. W paśmie zachodnim parteru sień przejazdowa, w jej południowo-wschodnim końcu półkolista stróżówka skomunikowana z wnętrzem pasma środkowego. W paśmie środkowym od fronty duże wnętrza z trzema wnękami ostrołuczными w ścianie zachodniej, otwarte, połączone po wyburzeniu ściany z wnętrzem skomunikowanym ze stróżówką w trakcie środkowym.

c.d. opisu na wkladce nr 1

14. Kubatura 9 343.05 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 1310,39 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne kamienica mieszczańska	17. Użytkowanie obecne mieszkalno – usługowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) W 1945 - nie zniszczona. W 2000 r. - remont fasady z konserwacją wystroju. Usunięto stare tynki, detal sztukatorski oczyszczono, odsolono i zdezynfekowano, wzmocniono poprzez impregnację . Wzmocniono powierzchnię muru w części gotyckiej wraz z gotyckimi obramieniami okien (I piętro) oraz pierwotnymi warstwami tynków. Uzupełniono ubytki sztukaterii, wykonano nowe tynki i profile ciągnięte, pomalowano farbami silikatowymi f- my Caparol. Wykonano nowe obróbki blacharskie (projekt - A. Baran, A. Mikuła, badania i nadzór konserwatorski – P. Wanat0		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia ,stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Przecieka dach i świetlik. Widoczne spękania konstrukcyjne ścian. Zawilgocenie fundamentów i dolnych partii ścian międzypasmowych. Nieszczelne instalacje wodno-kanalizacyjne. W elewacji tylnej i sieni – ubytki tynków. Portal renesansowy w sieni przejazdowej pokryty grubą warstwą zaprawy i olejnej farby, z ubytkami.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - uszczelnienie pokrycia dachowego - uszczelnienie i wymiana instalacji wod. – kan. - wykonanie ekspertyzy stanu technicznego konstrukcji obiektu - konserwacja renesansowego portalu w sieni przejazdowej			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

- Inwentaryzacja, J. Kaleta, 1980 (ABK Nieruchomości Świdnickie)
- Badania architektoniczne, J. Sołtys, 1981 (ABK Nieruchomości Świdnickie)
- Studium urbanistyczno-konserwatorskie bloków zabudowy staromiejskiej, Wrocław, L. Stanisławski, 1984, cz. 1. s. 112-114 (SOZ W- ch)
- Studium historyczne zabudowy kwartału urbanistycznego, J. Burnita, M. Chorowska, D. Karst, Cz. Lasota, 1995, s. 18-20 (SOZ W -ch)

Ikonografia:

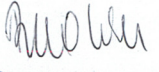
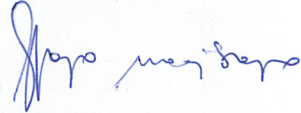

- Świdnica, widok z lotu ptaka w 1623 r., G. Linzer, miedzioryt z 1690 r., publ. w Świdnica poprzez wieki, 1991.
- plan perspektywiczny Świdnicy M. Meriana z 1650 r. (repr. z publikacji)
- Świdnica, widok z lotu ptaka z ok. 1743-1747 r. Wernhera B., Muzeum Narodowe we Wrocławiu, sygn. 18932,
- Świdnica, Rynek, południowa pierzeja i blok śródmiejski w r. 1813, reprodukcja sztychu kolorowego wg rys. G. Lebrechta, Gab. Grafiki Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu
- Mapa katastralna z 1895 r., Muzeum Dawnego Księstwa w Świdnicy
- Zdjęcie lotnicze z 1937 r., reprodukcja wg „Schweidnitz im Wandel der Zeiten”, Würzburg 1990, il. 55.

22. Bibliografia

- Schubert H., Bilder aus der Geschichte der Stadt Schweidnitz, Schweidnitz 1911
- Nadler L., Zum Schweidnitzer Stadtbild, Schlesische Geschichtsblätter, 1935.
- S. Nowotny, W. Rośkowicz, Świdnica Przewodnik, Wrocław 1998, s. 28

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst	Barbara Nowak-Obelinda	09. 2001 r.	
plany, rysunki	Ewa Szarapo, Maciej Szarapo	09. 2001 r.	
zdjęcia fotograf.	Ewa Szarapo	09. 2001 r.	

miejsce przechowywania negatywów SOZ Wrocław Delegatura w Wałbrzychu

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

Wkładki do karty ewidencyjnej zabytku nieruchomego szt. – 5

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ŚWIDNICA	kamienica mieszczańska, Rynek 23a	Ciąg dalszy opisu

c.d. historii – poz. nr 12

Fasada w tej kondygnacji była czteroosiowa, o czym świadczą odkryte i zabezpieczone w trakcie ostatniej konserwacji granitowe, profilowane opaski okien (obecnie zatynkowane, obramiające okna obecnej wielkości, ze śladami pobiał – czerwień i zieleń). Odkryte opaski okienne trzech okien świadczą o tym, jak schematycznie ukazywały fasadę plany widokowa z XVII w. jako dwuosiową.

W okresie renesansu (ok. 1575 r.) poszerzono kamienicę w części frontowej o pasmo nadbudowane nad Zaułkiem Świętokrzyskim. Była to szczytowa kamienica trzykondygnacyjna widoczna na planach widokowych z XVII w. i jeszcze na rysunku Wernhera z ok. 1743-7 r. Fasada posiadała cztery osie, malowana była różową pobiałą, na cienkim wapiennym tynku (warstwy odkryto i zabezpieczono podczas ostatniej konserwacji).. Dwutraktowa, w trakcie frontowym parteru posiadała obszerną sieni, w tylnym – przechód i tylną izbę. Z tego czasu pochodzą sklepienia sieni i pomieszczeń zachodniego pasma I i II piętra, kanelowane półkolumny wnęk okiennych w pomieszczeniu wschodnim traktu tylnego, kamienne podpory spływów lunet na ścianie zachodniej pomieszczenia zachodniego traktu tylnego oraz portal w sieni. Obniżone poziomy kondygnacji tylnej części budynku w stosunku do frontowej, wywodzą swoją genezę z tego okresu przebudowy.

W okresie baroku, po poł. XVIII w. nadano fasadzie kamienicy barokowy, reprezentacyjny charakter. Wystrój kamienicy zachował się do dnia dzisiejszego. Malowana była, co stwierdzono w trakcie wykonanych w 2000 r. badań, w zbliżonej do obecnej kolorystyce. Była trzykondygnacyjna, zwieńczona murem attykowym. W tej formie widoczna jest na rysunku Lebrechta w 1813 r. Ponad parterem wybito wówczas małe okna doświetlające parter lub wydzieloną, niską kondygnację. W sieni przejazdowej wybudowano stróżówkę. Wykonano stropy sztukatorskie, zachowane do dziś w pomieszczeniach traktu frontowego I piętra.

W końcu XIX i pocz. XX wieku przeprowadzono adaptację kamienicy na dom czynszowy. Przebudowano (poszerzono, wykonano nowe sklepienie) tylną piwnicę i sklepienie piwnicy pod klatką schodową, wykonano nową klatkę schodową. Nadbudowano kamienicę o kondygnację, wykonano nową więźbę dachową. W okresie tym kamienica posiadała reprezentacyjne mieszkania w trakcie frontowym i mieszkania o charakterze służbówki w trakcie tylnym z w.c. w części środkowej. Parter dostosowano do funkcji usługowej, wówczas zlikwidowano sklepienie, przebito ściany, komunikując sklep z zapleczem tylnym. W okresie powojennym kamienicę dogęszczono dokonując kolejnych podziałów mieszkań. W trakcie remontu fasady w 2000 r. na nowa zakomponowano parter fasady wykonując duże, półkoliście zamknięte witryny. Przeprowadzono konserwację elewacji z przywróceniem kolorystyki z okresu baroku.

ciąg dalszy opisu - poz. nr 13.

W części środkowej i tylnej czytelny w układzie ścian narożnych podział na dalsze dwa trakty w układzie dwupasmowym. Pomieszczenia te stanowiące zaplecze restauracji są obecnie gęsto podzielone, skomunikowane z parterem oficyny. W paśmie wschodnim, od frontu, sieni wejściowa skomunikowana z restauracją, za nią niewielka szatnia. Z tej wtórnej sieni istnieje komunikacja z pomieszczeniem sali frontowej w sąsiedniej kamienicy i pomieszczeniem sanitariatów w jej trakcie środkowym. W części środkowej pasma wschodniego czworoboczna klatka schodowa, w tylnej – przechód z wejściem do kamienicy. Pod schodami wejście do piwnic. Na wyższych kondygnacjach układ trzytraktowy, trzypasmowy, wtórnie podzielony. W trakcie frontowym, na osi piętra duże wnętrza doświetlone dwoma oknami, podzielone wtórnie na mieszkanie, poprzedzone poprzecznie ustawionym przedpokojem. Z niego wejście do niewielkich pomieszczeń tylnych w pasmach wschodnim i zachodnim, skomunikowanych z wydłużonymi pomieszczeniami frontowymi, doświetlonymi jednym oknem fasady. W pasmach wschodnim i zachodnim obecnie odrębne mieszkania. W trakcie środkowym czworoboczna klatka schodowa i niewielki korytarz, w części zachodniej pion WC. Z podestów pośrednich wejście do dwóch mieszkań traktu tylnego, poprzedzonych wspólnym przedpokojem. Pomieszczenia pasma zachodniego traktu tylnego skomunikowane z wnętrzem oficyny. Piwnice trójpasmowe do połowy głębokości budynku. W części tylnej komora w paśmie wschodnim. Od frontu, środkowo, obszerna piwnica z komorą od wschodu, poprzedzoną trójbiegową pochylnią. Pod Zaułkiem Świętokrzyskim (pasma zachodnie) komora od frontu, poprzedzona długim korytarzem.

BRYŁA

Rozczłonkowana. Od wschodu i zachodu obudowana sąsiednią kamienicą. Od zachodu obudowana w części płytszego pasma zachodniego, od południa - wąską oficyną dostawioną do południowo-zachodniego narożnika. Budynek czterokondygnacyjny w trakcie frontowym, cztero i pięciokondygnacyjny w tylnym, nakryty dwuspadowym dachem z naczółkami i dachem płaskim. W osi dachu elewacji tylnej pasma środkowego i wschodniego – wystawka. Podpiwniczona.

Wkładkę założyła: Ewa Szarapo

verte

ELEWACJE

Fasada - północna, czterokondygnacyjna o bogatym wystroju tynkarskim i sztukatorskim. W parterze trzyosiowa. W części wschodniej szeroki otwór wjazdu do sieni, flankowany szerokimi filarami dźwigającymi gzyms o kotarowym łuku.. W osi środkowej duża, zamknięta łukiem pełnym witryna, w zachodniej – mniejsza, z wejściem w osi. Cokół wyłożony płytami granitowymi. Powyżej parteru czteroosiowa. W kondygnacji I i II piętra artykułowana wielkoporządkowymi pilastrami z rozbudowanymi kapitelami z nasadnikami, dźwigającymi masywne belkowanie wieńczące II piętro, wyładowane ostro do przodu w osi środkowej. Pilastry wsparte na szerokim, tynkowym pasie wieńczącym parter kamienicy, w ich osiach poniżej pasa masywne konsole. Kapitel środkowy wyróżniony ukośnym ustawieniem, na jego piedestale medalion z liści akantu, poniżej niego głowa Merkurego. Kapitele dekorowane wydłużonymi liśćmi akantu, zwieńczone muszlą, środkowy – główkami anielskimi. Nasadniki dekorowane płytkami liśćmi akantu. Okna ujęte bogato profilowanymi opaskami tynkowymi. Ponad oknami I piętra naczółki zamknięte zbliżonym do trójkąta gzymsem, w ich tle medalion z kształcie serca ujęty kartuszem ze zwiniętych wolutowo liści, flankowany liściowymi girlandami, w zwieńczeniu muszle. Ponad oknami II piętra naczółki w formie symetrycznych odcinków gzymsu zwiniętych wolutowo w osi środkowej, w ich tłach półplastyczne uskrzydłone główki anielskie. Poniżej okien skromne płyciny. Parapety okien I piętra ujęte na narożach konsolami. Ostatnia kondygnacja siedmioosiowa zwieńczona kordonowym gzymsem i pełną attyką balustradową, podtrzymywaną przez tokańskie pilastry na narożnikach i dwa ujmujące okno środkowe. Tło elewacji malowane w kolorze soczystej czerwieni, także tła w naczółkach okien i nasadnikach. Płaszczyzny pilastrów i sztukaterie malowane w kolorze lekko złamanej bieli. Tła pilastrów i gzymsy w delikatnym ugrze. Wnętrze medalionów szarobłękitne.

Elewacja tylna pasma zachodniego, południowa. Wąska, czterokondygnacyjna. W parterze jednoosiowa – prawie na całej szerokości półkoliście zamknięty otwór bramy przejazdowej. Wyżej regularnie rozmieszczone dwie osie prostokątnych otworów okiennych. Tynkowana drobnym nakropkiem w kolorze piaskowym.

Elewacja tylna pasma środkowego i wschodniego, południowa. Szeroka, pięciokondygnacyjna. Wejście w osi wschodniej. Drzwi i okna parteru w ceglanych obramieniach. Do poziomu IV piętra czteroosiowa, w ostatniej kondygnacji pięcioosiowa. Okna prostokątne, o zróżnicowanych rozmiarach. W osi wschodniej – podwyższona ogniowym murem. Tynkowana drobnym nakropkiem w kolorze piaskowym. Do niej, w części zachodniej dobudowana czterokondygnacyjna oficyna.

Elewacja boczna bryły pasma środkowego i wschodniego, zachodnia. Czterokondygnacyjna, czteroosiowa od poziomu I piętra. W parterze wejście w części środkowej i jedno okno od południa. Okna prostokątne. Pokryta drobnym nakropkiem w kolorze piaskowym. Między nią i sąsiednią kamienicą rozpięte cztery łuki nad ulicą Zaułek Świętokrzyski.

Elewacja stróżówki. Artykułowana narożnymi i przysięnnymi pilastrami o kostkowych kapitelach, dźwigających belkowanie, wyłamane do przodu w osi pilastrów. Bazy pilastrów ustawione na wysokim, gierowanym w ich osiach cokole. Skromniejsze belkowanie o analogicznym rysunku powtórzone w przełamaniu kopuły wieńczącej stróżówkę. W osiach bocznych owalne, pionowo wydłużone okienka, przykryte przewlekaną ukośnie kratą. Gładko tynkowana.

Wnętrza, wyposażenie. Piwnice nakryte półkolistymi i zaostrzonymi kolebami. Na sklepieniach frontowych widoczne ślady szalunku. Głębokie, o zróżnicowanym poziomie posadzki, najgłębsza w części frontowej. Zachowany granitowy, późnogotycki portal w komorze zachodniej (XIV/XV w.). Z okresu renesansowej przebudowy (1575 r.) kamienicy pochodzą sklepienia obszernej sieni przejazdowej, sklepienia pomieszczeń pasma zachodniego I i II piętra (tylne pomieszczenie traktu frotowego oraz pomieszczenie traktu tylnego) i kanelowane półkolumny wnek okiennych w pomieszczeniu wschodnim traktu tylnego, kamienne podpory spływów lunet na ścianie zachodniej pomieszczenia zachodniego traktu tylnego oraz wneki i kolumny ściany zachodniej frontowej sali restauracyjnej. W ścianie zachodniej przedniej części sieni wmurowany piaskowcowy portal, złożony z dwóch pilastrów dźwigających belkowanie, na którym w trzech rzędach łacińska sentencja pisana majuskułą, czytelna „MELCHER LANGE ... AN 1575”. W pomieszczeniach frontowych I piętra zachowane barokowe stropy sztukatorskie – faseta i zdwojony, wielolistny otok, listwa zewnętrzna bogato profilowana, w pełni zachowane ponad wtórnie podzielonymi na mieszkanie wnętrzami. W paśmie zachodnim – sklepienie pokryte dekoracją sztukatorską podkreślającą rysunek lunet i podstawę sklepienia, wewnątrz kwadratowe, uszakowe lustro. W ścianę zachodnią sieni przejazdowej, obok renesansowego portalu, wmurowana, barokowa, drewniana witryna, zwieńczona trójkątnym naczółkiem, parapet wparty dwiema konsolami. W osi gzymsu, na którym oparty jest gurt wschodni sieni przejazdowej, przy stróżówce, zachowany rocaillowy element sztukatorski. W oknach stróżówki dwie neobarokowe kraty koszowe, złożone z ukośnie przeplecionych okrągłych prętów, w centrum owalny medalion z monogramem „ABW” i datą „1938” w jego narożnikach.. Zachowana eklektyczna klatka schodowa z końca XIX w. (opisana w części : schody). Drzwi do mieszkań z początku XX w. (ok. 1910), omówiono w części: stolarka . Stropy i sklepienie traktu tylnego osadzone na wysokości między poziomami kondygnacji traktu frontowego.

INSTALACJE - elektryczna, wod.-kan., gazowa, c.o.– w poziomie parteru (restauracja)

1. Miejscowość

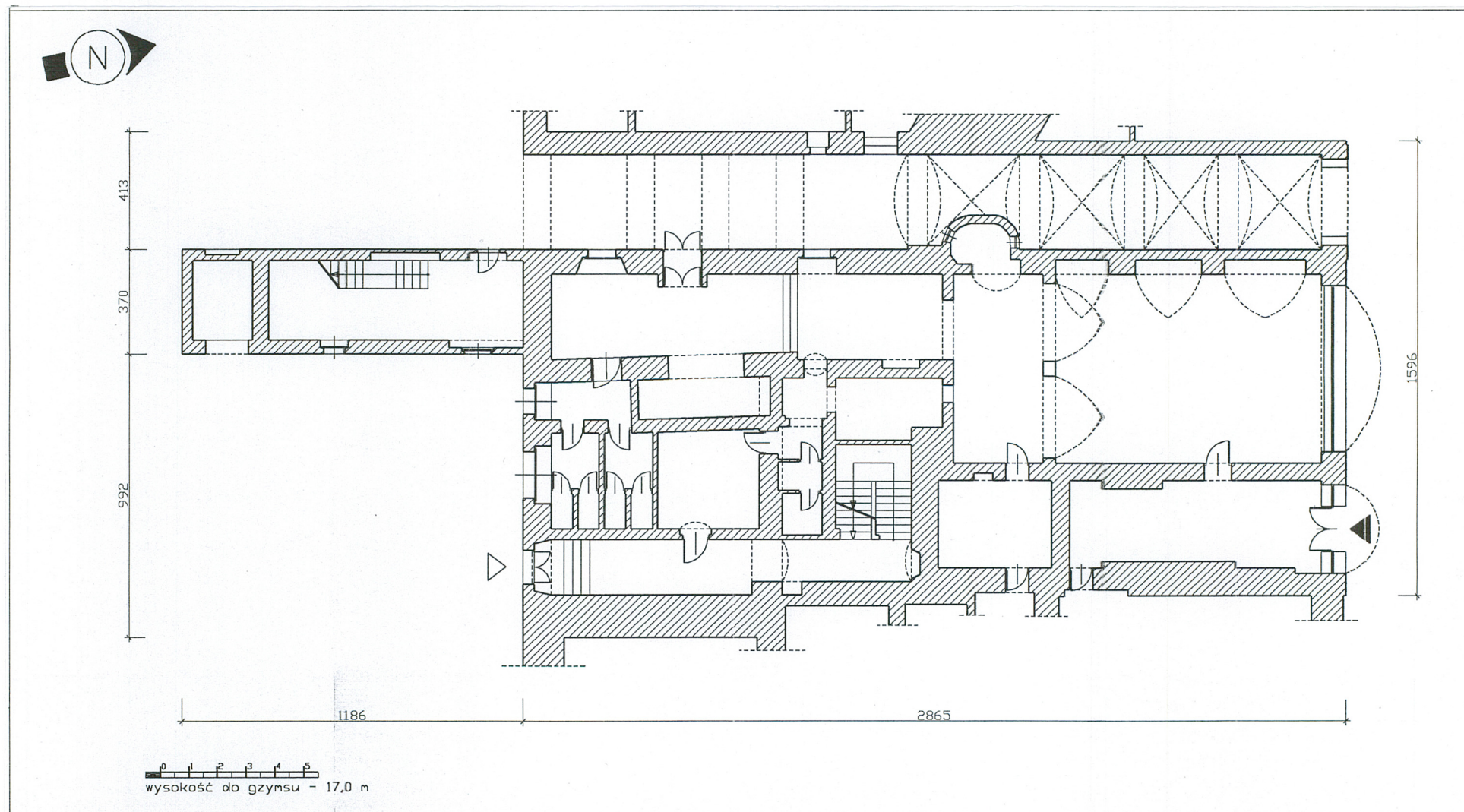
ŚWIDNICA

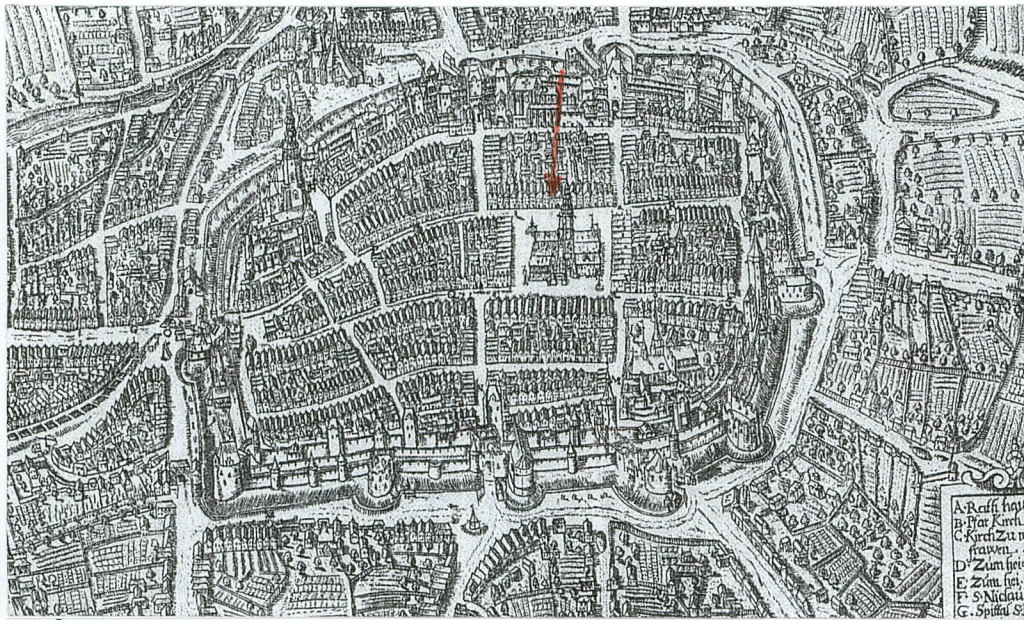
2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

kamienica mieszczańska, Rynek 23a

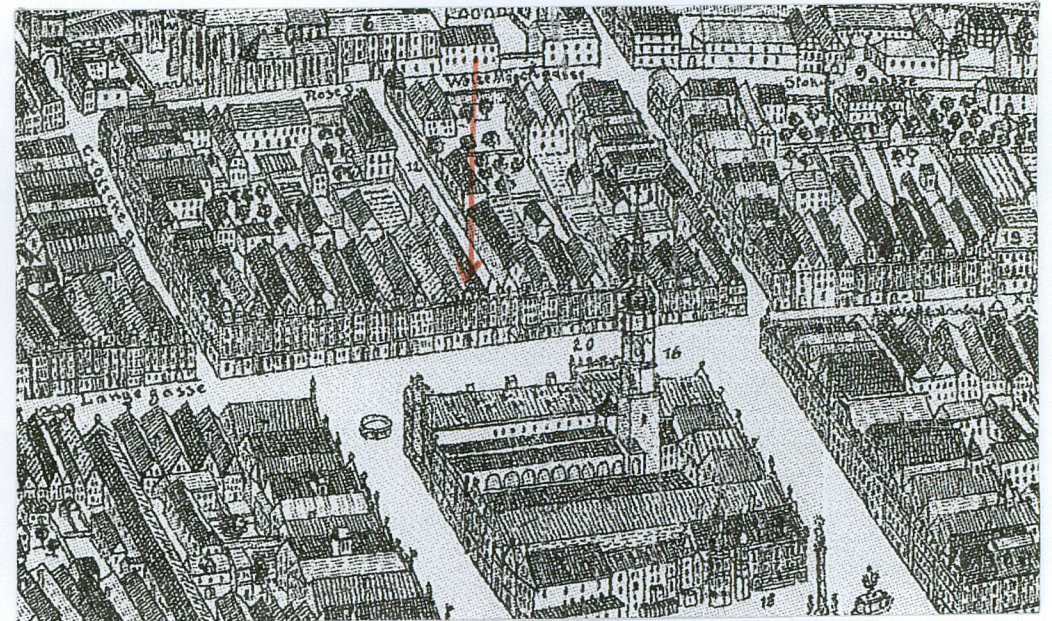
3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

rzut, ikonografia

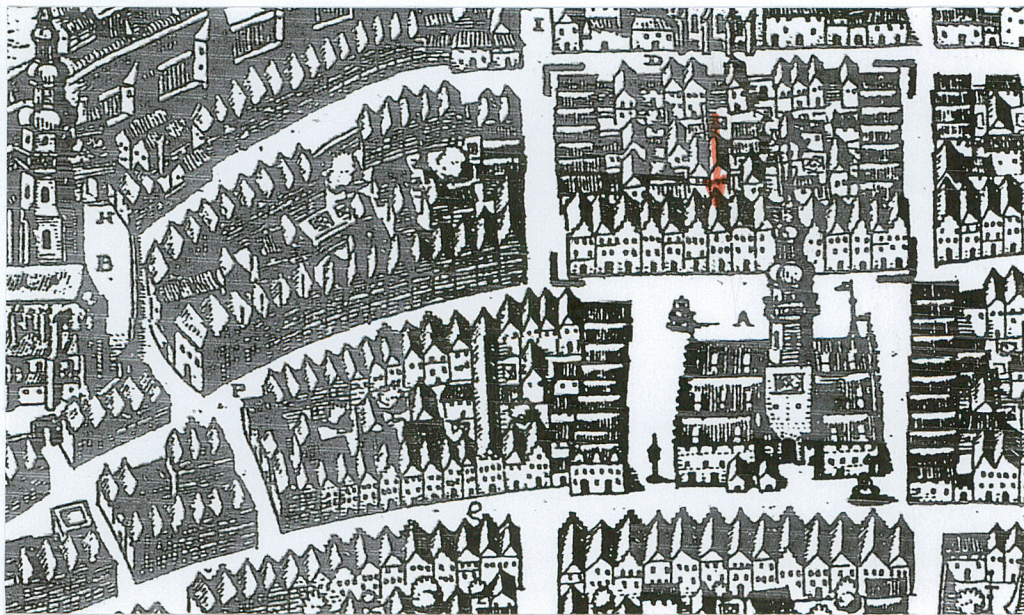

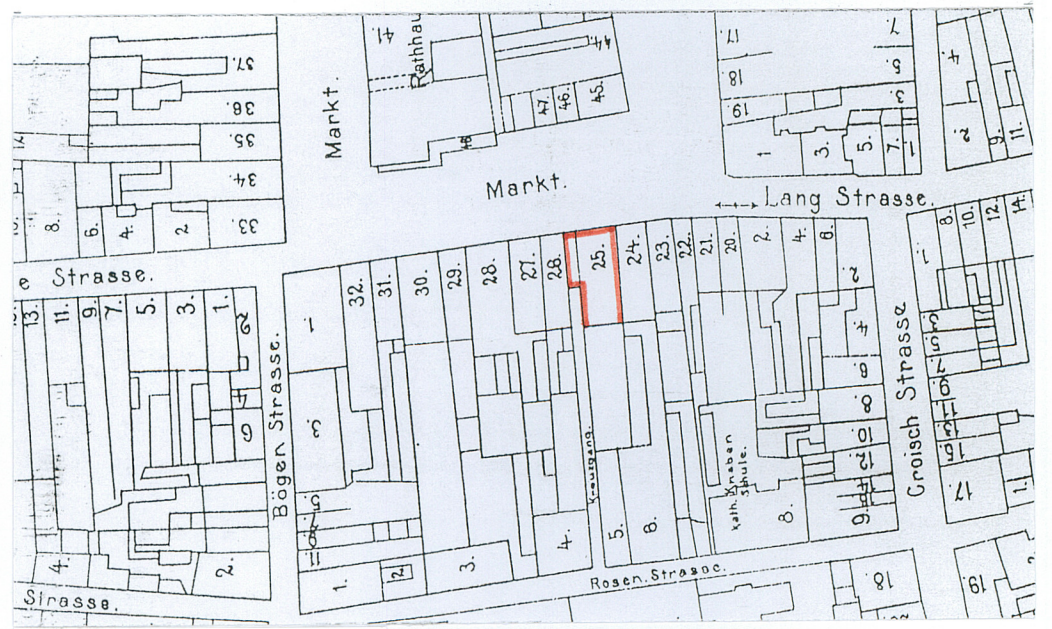
Świdnica, widok z lotu ptaka w 1623 r., G. Linzer, miedzioryt z 1690 r.

Świdnica, widok z lotu ptaka z ok. 1743-1747 r. Wernhera B.

Plan perspektywiczny Świdnicy M. Meriana z 1650 r.

Mapa katastralna z 1895 r.

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ŚWIDNICA	kamienica mieszczańska, Rynek 23a	dokumentacja fotograficzna

Świdnica, Rynek, południowa pierzeja w r. 1813,
reprodukcja sztychu wg rys. G. Lebrechta

Fragment fasady, elementy wystroju

Fragment fasady, elementy wystroju

Fragment fasady, elementy wystroju

Fragment fasady, elementy wystroju

Stróżówka w sieni przejazdowej

Fasada, otwór wjazdu do sieni

Sień przejazdowa

Sień przejazdowa, renesansowy portal
i barokowa witryna

<p>1. Miejscowość</p> <p>ŚWIDNICA</p>	<p>2. Obiekt (nazwa jak w karcie)</p> <p>kamienica mieszczańska, Rynek 23a</p>	<p>3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)</p> <p>dokumentacja fotograficzna</p>
--	---	--

Portal renesansowy w sieni przejazdowej

Sklepienie sieni przejazdowej, gurt wsch.,
fragm. sztukaterii

Elewacja tylna pasma zach.

Elewacja tylna pasma środkowego i wsch.

Piwnice, portal wejścia do komory pod Zaulkiem Świętokrzyskim

Piwnice, wejście do komory frontowej

Piwnice, sklepienie pochylni

I p., pom. środkowe traktu frontowego

I p., pom. tylne traktu frontowego, pasmo zach.

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ŚWIDNICA	kamienica mieszczańska, Rynek 23a	dokumentacja fotograficzna

I p., pom. traktu frontowego, pasmo zach.

I p., pom. traktu tylnego, pasmo zach.

Drzwi do mieszkania frontowego

I p., pom. traktu tylnego, pasmo zach.

Klatka schodowa

Balustrada klatki schodowej

Wieżba dachowa